

Uchwała nr XI/58/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Burmistrza Bierutowa
projekcie budżetu Miasta i Gminy Bierutów na rok 2024

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Maciej Gardas — przewodniczący,
- 2) Ewa Zarzecka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o przedłożonym przez Burmistrza Bierutowa projekcie budżetu Miasta i Gminy Bierutów na rok 2024.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

W przedłożonym w dniu 20 listopada 2023 r. projekcie budżetu Miasta i Gminy Bierutów na rok 2024 zaplanowano następujące wielkości budżetowe:

- dochody ogółem w kwocie 64.651.846,00 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 66.042514,00 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 1.390.668,00 zł,
- przychody ogółem w kwocie 3.800.000,00 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 2.409.332,00 zł.

Z analizy projektu budżetu wynika, że środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (2.560.520,00 zł) są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (4.149.801,00 zł). Z posiadanych informacji wynika, że Rada Miasta i Gminy Bierutów nie podjęła uchwały o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach; Dz.U. z 2023 r. poz. 1469 i 1852).

Z projektem uchwały budżetowej przedłożony został projekt wieloletniej prognozy finansowej, zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty w latach 2024–2040. Przewidywana na koniec 2024 r. kwota długu wynosi 39.956.352,00 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że z przekazanego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2024 rok spowoduje zwiększenie kwoty długu Gminy na koniec 2024 r. w porównaniu do przewidywanego wykonania 2023 r. (z kwoty 38.565.684,00 zł do kwoty 39.956.532,00 zł). Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217

ust. 2 pkt 4-8 u.f.p. nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego wynosi dla roku 2024 wynosi 92,51%. W roku 2025 kształtuje się na poziomie 80,94%. Planowana w 2024 r. relacja spłat zobowiązań finansowych, wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 10,60%, natomiast dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy wynosi 12,02% z uwzględnieniem planu na III kw. 2023 r. i 11,85 z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2023 roku.. W kolejnych latach objętych prognozą wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia, ale kształtuje się na zbliżonym poziomie do dopuszczalnego wskaźnika. Różnica pomiędzy dopuszczalnym wskaźnikiem a relacją o której mowa w art. 243 u.f.p., dla poszczególnych lat kształtuje się następująco: 0,88 punktu procentowego (p.p.) w roku 2025, 0,07 p.p. w roku 2026, 0,53% p.p. w roku 2027 i 0,61 p.p. w roku 2028. W kolejnych latach prognozy sytuacja nieznacznie, ale stopniowo się polepsza. Z przedstawionych danych wynika, że w latach 2024–2040 zostanie zachowana zasada spłaty zadłużenia, o której mowa w art. 243 u.f.p., pod warunkiem zrealizowania przedstawionych w prognozie wielkości budżetu. Jak wynika z art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.p. dla roku poprzedzającego rok budżetowy, na który jest ustalana relacja, przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a po sporządzeniu sprawozdań rocznych - wartości wykonane za ten rok. Zatem wykonanie roku budżetowego 2023 będzie miało wpływ na ostateczny dopuszczalny poziom spłat w kolejnych latach. Na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach, tj. w okresie spłaty długu, istotny wpływ będzie miało również wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2025–2027 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie 3,5 mln zł, przy planowanej na 2023 r. w kwocie 558.498,06 zł (w latach 2021 i 2022 wykonane w kwotach odpowiednio 3,5 mln zł i 0,6 mln zł). Wykonanie nadwyżki operacyjnej na poziomie niższym od założonego niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Maciej Gardas